

Lyfjastofnun

Icelandic Medicines Agency

Vikuleg samantekt á lyfjaskorti

» Upplýsingarnar gilda um lyfjaskort sem hefur verið tilkynntur Lyfjastofnun

Vika 33, 2025

Lyf í skorti í dag - áhrif á lyfjanotendur

Tilkynnt hefur verið um skort á 285 lyfjapakkingum:

- Í **98%** tilvika munu lyfjanotendur fá sambærilega lyfjameðferð. Áhrif skorts eru því óveruleg á lyfjameðferðina.
- **5** mismunandi lyfjapakkingar eru í skorti þar sem læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka lyfjameðferð.
- **1** lyfjapakking er í skorti þar sem ekkert sambærilegt lyf eða álíka lyfjameðferð er fáanleg.

- » Upplýsingar og ráðleggingar eru birtar fyrir hvert lyf í skorti í sérlyfjaskrá og í vefþjónustu fyrir ávísanakerfi lækna.
- » Lyfjastofnun birtir lista yfir allan tilkynntan lyfjaskort á vefsíðu stofnunarinnar.

Nánar um skort sem leiðir til þess að læknir þarf að breyta lyfjameðferð í aðra álíka meðferð - hvað kemur í staðinn?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
Cetrotide 0,25 mg stungulyfsstofn, lausn	H01CC02	0	14.5.2025	22.9.2025	Kemur í veg fyrir ótímabært egglos hjá konum í sem eru í ófrjósemismeðferð	Önnur úrræði eru á markaði, t.d. lyfið Ganirelix Gedeon Richter (ATC-flokkur H01CC01).
Lomudal 20 mg/ml augndropar, lausn	S01GX01	-1	1.8.2023	óvíst	Ofnæmisbólgu í augnslímhúð, árstíðabundnar og stöðugar	- Aðrir ofnæmisaugndropar eru fáanlegir. - Lomudal augndropar hafa verið ófáanlegir lengi.
Opatanol 1 mg/ml augndropar lausn	S01GX09		11.8.2025	18.8.2025	Við tárubólgu að völdum árstíðabundis ofnæmis	- Ekki eru til lyf í sama ATC flokki. - Ýmsir aðrir ofnæmisdropar eru á markaði. - Meðalsala er 32 glös á mánuði.
Timosan Depot stakskammtailát 1 mg/g augnhlaup	S01ED01	0	11.7.2025	30.11.2025	Notað til meðferðar á vissum augnsjúkdómum sem valda augnháprýstingi (gláka og augnháprýstingur).	Ekkert annað augnlyf er á markaði sem inniheldur eingöngu timolol, timolol í blöndum er fáanlegt.
Oculac án rotvarnar 5 % augndropar	S01XA20	9	15.5.2025	1.9.2025	Til meðferðar við einkennum augnþurrks	- Oculac er lausasölulyf, þ.e. fæst án lyfseðils. - Ýmis önnur lyf og lækningatæki fáanleg í apótekum við augnþurrki en flest eru með rotvörn ólíkt þessu Oculac sem er það ekki.

Ekkert sambærilegt lyf fáanlegt hverjar eru aðgerðirnar?

Heiti lyfs	ATC-flokkur	Fjöldi daga í fyrirvara tilk.	Upphafsdags. skorts	Áætluð lokadags. skorts	Ábendingar	Ráðleggingar / annað
CYSTADROPS 3,8 mg/ml augndropar	S01XA21	0	5.8.2025	18.8.2025	Cystadrops er ætlað til meðferðar við systínkristalútfellingum í hornhimnu hjá fullorðnum og börnum 2 ára og eldri með systíngemydarkvilla.	• Mjög stutt fyrning er á lyfinu almennt • Lyfið er keypt inn í samráði við LSH • Aðeins hafa verið seldar 2 pakkningar af lyfinu á árinu

Janúar-júlí 2025, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 3.8 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 5.2 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Samanburður við fyrra ár

2024, meðalfjöldi tilkynninga á mánuði:

- 5 = Ekkert sambærilegt eða álíka lyf fáanlegt
- 8 = Álíka lyfjameðferð fáanleg

Grafið sýnir þann mánuð sem tilkynning barst Lyfjastofnun, óháð því hvenær skortur hefst.

Þörf á aðgerðum af hálfu lækna vegna lyfjaskorts

Staðan í dag

Þróun 2025

Janúar-júlí 2025:

- 38% alvarleikastig hátt
- Í 66% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Allt árið 2024:

- 35% alvarleikastig hátt
- Í 58% tilvika gat læknir ávísað lyfi í skorti

Litakóðun birtist í ávísanakerfi (Sögu) ásamt ráðleggingum:

Lágt Læknir getur ávísað markaðssetta lyfinu þrátt fyrir skort því hægt er að breyta lyfjaávísun í apóteki og lyfjameðferð helst óbreytt.
Dæmi: Önnur lyf eru í skiptiskrá, til er önnur pakkningastærð, annar styrkleiki eða útskipti í undanþágulyf eftir heimild Lyfjastofnunar

Miðlungs Mat læknis hvort hægt sé að ávísa markaðssetta lyfinu í skorti eða hvort ávísa þurfi öðru lyfi (val á milli lágt eða hátt).

Hátt Krefst ávallt aðgerða af hálfu læknis, ekki hægt að leysa málið í apóteki. Læknir þarf til dæmis að ávísa öðru markaðssettu lyfi, öðru lyfjaformi eða undanþágulyfi.

Heimild lyfjafræðinga til að breyta ávísun læknis í undanþágulyf

- » Lyfjastofnun getur **heimilað lyfjafræðingum í apótekum að breyta ávísun læknis úr markaðssettu lyfi í undanþágulyf skv. 52. gr. lyfjalaga 100/2020.**
 - › Úrræðið er einungis notað í sérstökum tilvikum að undangengnu öryggismati og þegar ljóst þykir að án aðgerða kæmi upp íþyngjandi staða fyrir lyfjanotendur og heilbrigðisstarfsfólk.

23

- Heimild í gildi í dag þar sem lyfjafræðingar í apótekum geta breytt lyfjaávísun læknis
- Það sem af er ári hafa verið veittar 203 heimildir fyrir 47 lyf, að baki þeim er fjöldi lyfjaávísana. Frekari upplýsingar má sjá á [vef Lyfjastofnunar](#).

Fyrirvari lyfjaskortstilkynninga fyrir lyfjaskort sem er til staðar í dag

- 29% tilkynninga barst Lyfjastofnun þegar skortur var hafinn, samanborið við 43% árið 2024
- 10% tilkynninga bárust með 1-7 daga fyrirvara, samanborið við 14% árið 2024

Fyrirvari er mikilvægur svo nægur tími sé fyrir lyfjafyrirtæki að útvega sambærilegt markaðssett lyf eða undanþágulyf. Þannig er hægt að koma í veg fyrir hugsanleg vandræði lyfjanotenda og aukna vinnu fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Lágmarksbirgðir – Öll hin Norðurlöndin hafa innleitt löggjöf varðandi skyldur um að halda lyfjalager nauðsynlegra lyfja í landinu og slíkt er nauðsynlegt hérlandis.